

РЕШЕНИЕ

№ 668

гр. Пловдив, 18.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, XIV СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и първи април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Анна Ив. Иванова

Членове: Радослав П. Радев
Иван Ал. Анастасов

при участието на секретаря Валентина П. Василева
като разгледа докладваното от Иван Ал. Анастасов Въззивно гражданско дело № 20225300500602 по описа за 2022 година

Производството по делото е образувано по въззивна жалба от „Айгер инженеринг“ООД против решение № 2465/09.12.2021г. по гр.д.№ 13487/2021г. на ПдРС, VIII гр.с., с което са прогласени за недействителни клаузите по чл. 3, б. Е и б. Д от Общите условия към сключен между страните Договор за повишаване на квалификация. Във въззивната жалба се сочи, на първо място, че обжалваното решение е недопустимо като такова, постановено по недопустими искове. Твърди се, че договорът между страните е прекратен по взаимно съгласие, не е налице основание за никакви претенции от страна на жалбоподателя спрямо въззиваемия, такива претенции не са заявявани и отношенията им по повод на този договор са преустановени. По същество на спора се сочи, че двете горепосочени клаузи няма как да противоречат на закона, тъй като буквално възпроизвеждат текстовете на т. 1 и 2 на чл. 234, ал. 3 от КТ. Искане се обезсилване на обжалваното решение като недопустимо или неговата цялостна отмяна като неправилно и незаконосъобразно.

От въззиваемия ИВ. Б. Н. е подаден отговор на въззивната жалба, с който същата се оспорва като неоснователна. Соци се, че съгласно трайната съдебна практика на ВКС, работникът винаги има правен интерес по обявяване на недействителността на определени клаузи от трудовия договор, независимо от това дали към момента на завеждане на делото има висящ спор относно изпълнението на някои от тях. По същество се поддържат изводите

и констатациите на първоинстанционния съд относно противоречията на двете клаузи със закона.

Предмет на разглеждане по делото е и частна жалба от пълномощника на И.Н., адв.С.П. против определение № 466/14.01.2022г., с което е оставена без уважение подадената от него молба по чл.248 от ГПК за изменение на решението в частта относно разноските.

Подаден е отговор от „Айгер инженеринг“ООД по частната жалба, с който същата се оспорва като неоснователна

ПОС, XIV гр.с., като се запозна с материалите по делото, намира следното:

По гр.д.№ 13487/2021г. на ПдРС, VIII гр.с. са предявени обективно съединени искиове по чл.74, ал. 4 от КТ за това да бъдат обявени за недействителни клаузите по чл.3, б. Е и б. D от Общите условия към сключен между страните Договор за повишаване на квалификация от 19.07.2021г., предвиждащи, че ако служителят не завърши успешно обучението или не изпълни задължението си по б. D да работи при работодателя поне три години и шест месеца, дължи на последния обезщетение в размер от 2020 евро. В исковата молба се твърди, че И.Н. е работил в „Айгер инженеринг“ООД по трудов договор от същата дата- 19.07.2021г. на длъжност „****” в отдел „Машини с цифрово програмно управление”. Трудовото правоотношение било прекратено със заповед от 30.07.2021г. на основание чл. 325, ал. 1, т. 1 от КТ. Относно твърдяната недействителност на горепосочените клаузи се сочи, че същите противоречат на чл. 48, ал. 1, т. 3 от КРБ и чл. 66, ал. 2 от КТ.

С отговора на исковата молба предявените искиове се оспорват като недопустими, неоснователни и недоказани.

Настоящият състав на ПОС намира доводите на жалбоподателя за недопустимост на исковите по чл.74, ал.4 от КТ поради липса на правен интерес и съответно- за недопустимост на обжалваното решение, за неоснователни, тъй като и след прекратяване на трудовото правоотношение между страните и независимо от основанията за това от двете горепосочените клаузи по чл.3, б. Е и б. D от Общите условия към сключен между страните Договор за повишаване на квалификация от 19.07.2021г. в тяхната съвкупност би могла да произтече претенция за заплащане на обезщетение. Трудовият договор на въззиваемия е прекратен по взаимно съгласие с работодателя, но тъй като това е станало преди изтичане на срока от три години и шест месеца по б. D, не е изключено, тълкувайки задължението по посочената точка по определен начин, бившият работодател да претендира заплащането на обезщетение по б. Е.

По същество на спора настоящият състав на ПОС намира следното: Съгласно чл.234, ал.3, т.1 и т.2 от КТ, с договор за повишаване на квалификацията страните могат да уговорят задължение на работника или служителя да работи при работодателя за определен срок, но за не повече от 5 години; и отговорност при незавършване на обучението, както и при неизпълнение на задълженията по предходната точка. По силата на б. D от Общите условия към Договора за повишаване на квалификация от 19.07.2021г. въззиваемият се е задължил да

работи при работодателя за срок от три години и шест месеца. Тази клауза възпроизвежда формулировката в чл.234, ал.3, т.1 от КТ. Неизпълнение на същата от страна на въззиваемия би следвало да е налице само при прекратяване на трудовия договор по негова инициатива или вина. Обезщетението не е уговорено като такова, дължимо във всеки един случай на прекратяване на трудовия договор преди изтичане на три години и шест месеца от сключването му, а при неизпълнение на задължението на работника да работи при работодателя, което предполага виновно поведение от негова страна. Клаузата по т.1 на чл.234, ал.3 от КТ не следва да се разглежда като такава противоречаща на чл.48, ал.1 от Конституцията на Р.България, тъй като поемането на съответното задължение от страна на работника е израз именно на свободния му избор на работодател, професия и срок на обвързване с работодателя. Ето защо, обжалваното решение ще следва да бъде отменено в частта, с която са прогласени за нищожни клаузите по чл. 3, б. D и б. E от Общите условия към сключен между страните Договор за повишаване на квалификация, уреждащи задължение за въззиваемия да работи в дружеството- жалбоподател за срок поне от три години и шест месеца и обезщетение за неизпълнението на това задължение в размер от 2020 евро, но само в частта от втората клауза, предвиждаща обезщетение при неизпълнение на задължението по първата клауза.

Съгласно клаузата на б. E, обезщетението от 2020 евро се дължи не само при неизпълнение на задължението по б. D, но и при неизпълнение на задълженията на работника по букви А, В и С на чл.3 от Общите условия. Тези задължения са формулирани по следния начин: „Да посещава редовно всички занятия, съгласно Програмата към настоящия договор и уговорките с Работодателя, да се подготвя за всички изпити и да достига добри резултати по тях“; „Да изпълнява в срок и с дължимата грижа задачите за самостоятелна подготовка“; „Да завърши успешно обучението си, като положи успешно всички необходими изпити и практически занимания“. Тези задължения са формулирани твърде общо, а и препратката към Програмата към договора не внася по- голяма яснота относно съдържанието им. В програмата е предвидено провеждането на шест курса на обучение, като е посочена продължителността им в астрономически часове. В частта „Забележка“ в края на Програмата за обучение е записано, че всеки курс се състои от теория и/или практически упражнения, като след всеки курс се провежда квалификационен тест, с покриването на който се приема, че успешно е преминал курса. Липсва обаче каквато и да било методика за оценяване на теоретичното и практическото обучение. Съответно- не е посочено и при какви постигнати от обучавания работник резултати / минимален обем теоретични знания, бързина и прецизност при изпълнението на практическите упражнения/ ще се счита, че той е приключил успешно обучението си. Не е ясно дори и това, дали за да премине към обучение в следващ курс работникът следва успешно да се е справил с предходния курс или оценката му ще бъде определена сумарно от показаните успехи по всички курсове. При това положение дължимостта на обезщетението по б. E за неизпълнение на задълженията по букви А, В и С е поставено в зависимост от едни напълно неясни условия, което е некоректно спрямо обучавания работник и недопустимо ограничава правата му. Поради това настоящият състав на ПОС намира, че ще следва обжалваното

решение да бъде потвърдено в частта, с която е прогласена нищожността на клаузата по б. Е, предвиждаща задължение за въззиваемия да заплати на дружеството- жалбоподател обезщетение в размер от 2020 евро при неизпълнение на въпросните задължения.

Тъй като не е налице възможност да бъде формирано някакво приблизително точно и обосновано съотношение между уважената и отхвърлената част от исковете, направените от страните съдебни разноси ще следва да останат в тяхна тежест. Като се приеме, че са предявени два обективно съединени иска- единият за прогласяване нищожността на по б. D, а другият за прогласяване нищожността на клаузата по б. Е, не може да се приеме, че и двата са с еднаква тежест, тъй като първата клауза урежда задължение за полагане на труд при работодателя през определен минимален период от време, а втората предвижда заплащане на обезщетение в полза на работодателя, но не само за неизпълнението на това задължение, но и формално на три други, чийто предмет, както беше посочено по- горе, не може да бъде конкретно определен. Искът за прогласяване на нищожността на първата клауза е изцяло неоснователен, а вторият иск, който по преценка на съда е от значително по голям интерес за страните, е частично основателен. При това положение в най- голяма степен е налице основание разноските да бъдат разпределени по равно, тъй като всяко друго разпределение не би било обосновано в достатъчна степен. По изложените съображения, обжалваното решение ще следва да бъде отменено и в частта, с която дружеството- жалбоподател е осъдено да заплати адв.възнаграждение по чл.38, ал.2 от ЗА. Съответно- частната жалба от пълномощника на въззиваемия, адв.С.П. против определението, с което е отказано изменение на решението в частта относно разноските ще следва да бъде оставена без уважение.

Предвид гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 2465/09.12.2021г. по гр.д.№ 13487/2021г. на ПдРС, VIII гр.с. в частта, с която е прогласена за недействителна клаузата б. Е от Общите условия към сключен между страните- Айгер инженеринг“ООД, в качеството му на работодател, и ИВ. Б. Н., в качеството му на работник, Договор за повишаване на квалификация от 19.07.2021г., но само в частта, уреждаща право на обезщетение за работодателя при неизпълнение от работника на задълженията по букви А, В и С на чл.3 от Общите условия.

ОТМЕНЯ решение № 2465/09.12.2021г. по гр.д.№ 13487/2021г. на ПдРС, VIII гр.с. в частта, с която е прогласена за недействителна клаузата по чл. 3, б. D от Общите условия към сключен между страните- Айгер инженеринг“ООД, в качеството му на работодател, и ИВ. Б. Н., в качеството му на работник, Договор за повишаване на квалификация от 19.07.2021г., както и в частта, с която е прогласена за недействителна клаузата по б. Е на чл.3 от Общите условия, но само в частта, уреждаща право на обезщетение за работодателя при неизпълнение от работника на задължението по б. D на чл.3 от Общите условия, като вместо това

ОТХВЪРЛЯ предявените от ИВ. Б. Н. искове против Айгер инженеринг“ООД за прогласяване недействителността на клаузата по чл. 3, б. Е от Общите условия към сключен между страните Договор за повишаване на квалификация от 19.07.2021г., и за прогласяване на недействителността на клаузата по б. D на чл.3 от Общите условия, но само в частта, уреждаща право на обезщетение за работодателя при неизпълнение от работника на задължението по б. Е на чл.3 от Общите условия.

ОТМЕНЯ решение № 2465/09.12.2021г. по гр.д.№ 13487/2021г. на ПдРС, VIII гр.с. в частта, с която Айгер инженеринг“ООД е осъдено да заплати на адв.С.Ж. П. адв.възнаграждение по чл.38, ал.2 от ЗА в размер от 300 лева.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ подадената от пълномощника на И.Н., адв.С.П., частна жалба против определение № 466/14.01.2022г., с което е оставена без уважение подадената от него молба по чл.248 от ГПК за изменение на решението в частта относно разноските.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____